

ÅRSMELDING 2017

FOR

KONTROLLUTVALGET

INNHOLDSFORTEGNELSE:

1. INNEDNING

**2. KONTROLLUTVALGETS ANSVAR OG
VIRKEOMRÅDER M.M.**

3. KONTROLLUTVALGETS SAMMENSETNING.

4. KONTROLLUTVALGETS VIRKSOMHET M.M.

5. SAKER SOM ER BEHANDLET I 2017

6. SLUTTORD – MERKNADER

1. INNLEDNING:

Kontrollutvalget legger med dette fram sin rapport/melding for året 2017.

Utover å bidra til læring i forvaltningen, har arbeidet til kontrollutvalget også som formål å opplyse kommunestyret om hvordan forvaltningen utfører oppgavene sine. Dette er en vesentlig del av kontrollutvalgets oppgave og av den folkevalgte kontrollen med forvaltningen.

Det er som sagt kommunestyret som er kontrollutvalgets oppdragsgiver og som har det overordnede kontroll - og tilsynsansvaret i kommunen, jfr. kommunelovens § 76.

Både resultatet fra gjennomførte kontroller, og hvordan forvaltningen følger opp disse kontrollene, må kommuniseres på en tydelig måte.

Kontrollutvalgets arbeid har effekt og en vesentlig innvirkning på forbedringsarbeidet i forvaltningen. Samtidig bidrar arbeidet i utvalget til at det rettes oppmerksomhet mot noen utvalgte risikoområder i kommunen.

Det er kontrollutvalgets ansvar at denne oppmerksomheten rettes mot de "riktige" og "viktige" områdene. Med økende kompleksitet i kommunal virksomhet øker også behovet for god kommunal egenkontroll.

2. KONTROLLUTVALGETS ANSVAR OG VIRKEOMRÅDE M.M.

- *Hjemmel for utvalgets virkeområder:*

Kommuneloven pålegger alle kommuner å ha et kontrollutvalg. I medhold av kommunelovens § 77 har Kommunaldepartementet fastsatt egne forskrifter om kontrollutvalg og revisjon. Forskriftene bestemmer kontrollutvalget og revisjonens oppgaver og plikter, og legger føringer for hvordan kontrollfunksjonen skal utføres.

29. november 2013 vedtok kontrollutvalget nytt reglement. Dette ble godkjent i kommunestyret tidlig i 2014.

- *Kontrollutvalgets ansvar og oppgaver.*

Kontrollutvalget er et lovpålagt utvalg, og har en sentral rolle i kommunens egenkontroll. For å ivareta denne rollen har utvalget omfattende oppgaver og vid innsynsrett i kommunale forhold.

All kommunal virksomhet som blir drevet i egen regi og organisert etter kommunelovens bestemmelser, ligger under kontrollutvalgets tilsynsansvar.

For at kommunestyret skal være orientert om kontrollutvalgets arbeid blir det hvert år utarbeidet en årsrapport/melding som framlegges for kommunestyret. Rapporten/meldingen tar for seg de oppgaver kontrollutvalget er pålagt i henhold til forskriften og hvordan utvalget har løst sine oppgaver.

Kontrollutvalgets oppgaver er todelt:

- Utvalget skal føre det løpende tilsyn med forvaltningen i kommunen. Forvaltningen omfatter i denne sammenheng også tilsyn med de underordnede folkevalgte organ i deres myndighetsutøvelse. Det ligger i dette at kontrollutvalget **ikke** skal føre tilsyn med kommunestyrets virksomhet. Det ligger heller ikke til kontrollutvalget å overprøve de hensiktsmessighetsvurderinger som gjøres i øvrige folkevalgte organ.
- I tillegg skal kontrollutvalget føre tilsyn med at kommunens revisjonsordning fungerer på en betryggende måte

Kontrollutvalget er kommunestyrets eget organ når det gjelder tilsyn og kontroll. Her er det viktig å **presisere** at det ikke inngår i kontrollutvalgets tilsynsansvar å overprøve politiske prioriteringer som er foretatt av kommunens folkevalgte organ.

Kontrollutvalget skal føre løpende tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltningen på vegne av kommunestyret, og er således direkte underordnet kommunestyret. I dette ligger det at kommunestyret kan gi generelle eller spesielle instruksjoner for kontrollutvalgets virksomhet.

Kontrollutvalget skal også selv sørge for at det blir foretatt undersøkelser og granskning bl.a. i forbindelse med mistanke om uregelmessigheter og misligheter.

Kontrollutvalget kan – uavhengig av regler om taushetsplikt – kreve opplysninger fra revisjonen og fra andre kommunale organer, og har adgang til revisjonens og kommunens saksdokumenter og arkiver innenfor de regler som er gitt i ”Forskrift om kontrollutvalg”.

Videre kan kontrollutvalget gjøre henvendelser til andre offentlige instanser og til kommunens forbindelser av enhver art i tilknytning til sitt kontrollarbeid.

For kontrollutvalgets medlemmer og dets sekretariat gjelder forvaltningslovens alminnelige bestemmelser om taushetsplikt, jfr. forvaltningslovens § 13 mv.

Kontrollutvalget skal gjennom revisors arbeid og egen vurdering påse at forvaltningen av kommunens verdier er betryggende sikret ved et forsvarlig intern kontroll opplegg, og om nødvendig gi pålegg om at tiltak må treffes.

Kontrollutvalget skal på grunnlag av revisjonens rapport og annen informasjon føre tilsyn med at forvaltningen er i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak. Kontrollutvalget skal videre i samarbeid med revisjonen foreta en systematisk vurdering av bruk og forvaltning av de kommunale midler med utgangspunkt i oppgaver, ressursbruk og oppnådde resultater.

For øvrig avgir kontrollutvalget uttalelse i saker det får seg forelagt.

- *Uttalelse til årsregnskapet.*

Kontrollutvalget skal påse at kommunens årsregnskap blir revidert på en betryggende måte, herunder holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at dette foregår i samsvar med de bestemmelser som følger av lov og forskrift og god kommunal revisjonsskikk.

Kontrollutvalget skal videre påse at poster, disposisjoner og ordninger som ikke får godkjenning, blir fulgt opp og brakt i orden.

Som kontrollorgan på vegne av kommunestyret skal kontrollutvalget behandle kommunens regnskap, og på grunnlag av regnskapet, rådmannens årsmelding og revisjonsberetningen, avgi uttalelse til kommunestyret.

Det er ingen krav til hva uttalelsen skal inneholde, og kontrollutvalget bestemmer selv hva som skal tas med. Imidlertid bør kontrollutvalget kommentere eventuelle forbehold eller presiseringer i revisors beretning, og om det i revisjonsrapporter til regnskapet er avdekket svakheter ved regnskapsføringen og/eller den økonomiske internkontrollen.

Kopi av uttalelsen skal være formannskapet i hende tidsnok til at det kan tas hensyn til den før formannskapet avgir innstilling om årsregnskapet til kommunestyret..

- *Forvaltningsrevisjon.*

Kontrollutvalget skal påse at kommunens virksomhet årlig blir gjenstand for forvaltningsrevisjon, jfr. kontrollutvalgsforskriftens § 9.

Forvaltningsrevisjoner er undersøkelser som har som formål å vurdere om kommunen etterlever regelverk, når fastsatte mål og/eller om ressursene forvaltes effektivt.

Forvaltningsrevisjon kan omfatte alle sider av kommunens virksomhet og tjeneste. Felles for prosjektene er at de skal gjennomføres i henhold til standard for forvaltningsrevisjon som setter en rekke krav til prosjektgjennomføringen.

Minst en gang i valgperioden skal kontrollutvalget utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Planen må vedtas av kommunestyret selv, men som kan delegeres til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden.

- *Selskapskontroll.*

Kapittel 6 i forskriften om kontrollutvalg i kommuner tar for seg kontrollutvalgets oppgaver ved selskapskontroll.

Kontrollutvalget skal sørge for at det gjennomføres kontroll med kommunens forvaltning av sine eierinteresser. Antallet selskapskontroller er ikke lovfestet, men må baseres på en risiko-og vesentlighetsvurdering.

Selskapskontrollen kan i prinsippet omfatte to ulike kontrollformer, hvor den ene er obligatorisk (dvs. skal gjennomføres) og den andre er frivillig (dvs. basert på utvalgets vurdering av risiko)

Eierskapskontrollen er obligatorisk. Den omfatter følgende:

- kontroll av at den som utøver kommunens eierinteresser følger reglene i den aktuelle virksomhetsloven og annen bakgrunnslovgiving.
- kontroll av at den som utøver kommunens eierinteresser opptrer i samsvar med kommunens vedtak og forutsetninger (forvaltningen av kommunens eierinteresser).

Denne formen for selskapskontroll kan gjennomføres både av revisor og andre (for eksempel sekretariatet).

Forvaltningsrevisjon av kommunalt eide selskaper er ikke obligatorisk.

Kommunen har imidlertid adgang til å gjennomføre forvaltningsrevisjon.

Denne formen for selskapskontroll kan **kun** gjennomføres av revisor og følger krav til forvaltningsrevisjon.

Forvaltningsrevisjon antas å være særlig aktuelt i selskap som produserer velferdstjenester på vegne av kommunen. Ved gjennomføring av en forvaltningsrevisjon vil det bli gjort følgende vurderinger:

- systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger (kontroll av selve aktiviteten i selskapet).

Forvaltningsrevisjon skal utføres i henhold til kap.3 i forskrift om revisjon og i henhold til god kommunal revisjonsskikk.

Det kan gjennomføres selskapskontroll i alle typer selskap. Imidlertid er det klun enkelte typer eierskap hvor kontrollutvalget er gitt en særlig innsynsrett:

- Interkommunale selskap
- Heleide kommunale aksjeselskap kommunen eier alene eller sammen med andre kommuner
- Heleide datterselskap av slike selskap

I andre selskap er kontrollutvalget avhengig av at informasjonen er offentlig tilgjengelig eller at man inngår avtale med øvrige eiere om innsyn i selskapet.

- *Kommunerevisjonen i Andøy.*

Kontrollutvalget skal føre tilsyn med at kommunens revisjonsordning fungerer på en betryggende måte. Det ligger i sakens natur at kontrollutvalget i utførelsen av denne oppgaven i stor grad må bygge på revisjonens arbeid i forbindelse med h.h.v. forvaltningsrevisjon, revisjon av den interne kontroll og regnskapsrevisjon.

Tilsynet med revisjonen innebærer at kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonens virksomhet og dens arbeid, herunder at den er i samsvar med gjeldende forskrift og andre bestemmelser.

3. KONTROLLUTVALGETS SAMMENSETNING: